

Kursplan

Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap
Institutionen för språk och litteratur

4SV02E Svenska, magisterkurs med didaktisk inriktning, 60
högskolepoäng

Swedish, Master's course with specialization in teaching and learning,
60 credits

Ämnesgrupp

Svenska/Nordiska Språk

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

A1E

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för språk och litteratur 2010-01-25

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2010

Förkunskaper

Läroexamen för grundskolan eller gymnasieskolan med minst 90 högskolepoäng eller motsvarande i svenska samt erfarenhet av praktiskt lärararbete.

Förväntade studieresultat

Genom kursen ska den studerande

- utveckla och fördjupa sitt ämneskunnande i svenska och sin förmåga till reflektion över ämnets didaktiska aspekter,
- öka sin förmåga att bedriva lokala utvecklingsarbeten, genomföra undersökningar och utredningar och att bistå kollegor och lärarkandidater i deras arbete med svenskämnet i skolan,
- få en vetenskaplig fördjupning som tränar deltagaren i att identifiera och analysera problem inom det didaktiska fältet,
- bli förtrogen med didaktisk forskning inom svenskämnet,
- kunna tillämpa vetenskapliga teorier och metoder inom det didaktiska fältet samt ha utvecklat sin förmåga att självständigt tillämpa dessa inom ett valt innehållsområde,
- utveckla förmågan att kritiskt granska vetenskapliga arbeten,
- självständigt kunna genomföra och i skrift presentera vetenskapliga undersökningar.

Innehåll

Delkurs 1. Svenskidaktisk introduktion (7,5 hp)

Delkursen ger en introduktion till didaktik som forskningsfält. I delkursen presenteras, analyseras och diskuteras svenskidaktisk forskning, dess historiska rötter och nutida tillämpningar. Kursen behandlar även språkpedagogik, litteraturpedagogik och klassrumsforskning.

Delkurs 2: Individuell fördjupning i svenska I (7,5 hp)

Ämnesfördjupningen utformas individuellt efter varje studerandes intressen och tidigare kunskaper. Val av kurser sker i samråd med handledare och vetenskaplig ledning.

Delkurs 3: Individuell fördjupning i svenska II (15 hp, alt. 7,5+7,5 hp)

Se delkurs 2.

Delkurs 4: Uppsats (30 hp, alt. 15+15 hp)

Uppsatsen ska baseras på ett självständigt forskningsarbete under handledning. Den ska vara relaterad till för området relevanta vetenskapliga ansatser och teorier, och bör, i den mån det är möjligt, knyta an till forskningsintressen vid institutionen. I arbetet med uppsatsen ingår en obligatorisk fördjupning i vetenskaplig teori och metod, samt fördjupning i ämnesdidaktisk forskning med relevans för det valda uppsatsämnet.

Undervisningsformer

För varje studerande görs en individuell studieplan, som utformas i samråd med handledaren och de vetenskapligt ansvariga.

Utbildningen bygger på deltagarnas aktiva arbete. Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier kring arbetsuppgifter eller litteratur samt i form av eget självständigt arbete. Under uppsatsarbetet ges handledning individuellt och i grupp. Vid gemensamma seminarier med samtliga deltagare som följer magisterkurser med didaktisk inriktning diskuteras uppsatsarbetena och de metodiska och teoretiska problem som dessa aktualiserar.

När kursen ges som distanskurs används särskilda för distributionsformen lämpliga undervisningsformer.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Examinationen sker i varierade former. Obligatorisk och valbar litteratur kan redovisas genom muntliga eller skriftliga presentationer, vid seminarier eller vid skriftliga tentamina. Uppsatserna diskuteras vid seminarier där det också ingår att kritiskt granska andras arbeten. Närvaro är obligatorisk vid seminarier och annan undervisning där examination ingår. God språkbehandling krävs vid såväl muntlig som skriftlig redovisning.

Antalet tentamenstillfällen är begränsat till fem gånger.

Student vid Linnéuniversitetet har rätt att få sitt betyg för kurs översatt till den sjugradiga ECTS-skalan. För att få sitt betyg översatt ska studenten lämna en begäran om detta till läraren vid kursstart.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Uljens, Michael (red.). 1997. *Didaktik*. Studentlitteratur, Lund. 265 s.

Dessutom väljes minst en bok från vardera av följande sex avdelningar:

1. Modersmålets didaktik (ämneskonceptioner, paradig, ämnets identitet)

Ball, Stephen. 1987. "English Teaching, the State and Forms of Literacy", i Sjaak Kroon & Jan Sturm (red.): *Research on Mother Tongue Education in an International Perspective*. Enschede. 16 s.

Bergman, Lotta. 2007. *Gymnasieskolans svenskämne: en studie av svenskundervisningen i fyra gymnasieklaser*. Malmö: Malmö högskola,

Läroarbilden. Diss. 364 s.

Brodow, Bengt m.fl. 2000. *Retoriken kring grammatiken*. Studentlitteratur. 167 s.

Herrlitz, Wolfgang. 1987. "Standard Language Teaching in Europe: Preliminary Results of a Comparative Approach", i Sjaak Kroon & Jan Sturm (red.): *Research on Mother Tongue Education in an International Perspective*. Enschede. 11 s.

Hultman, Tor G. 1994. "Vad kommer nya kursplaner i svenska att betyda?", i *Språk i Norden 1994*. Oslo: Novus forlag. 22 s.

Lim Falk, Maria. 2008. *Svenska i engelskspråkig skolmiljö: ämnesrelaterat språkbruk i två gymnasieklasser*. Stockholm: Acta Universitatis Stockholmiensis. Diss. 312 s.

Malmgren, Lars-Göran. 1996. *Svenskundervisning i grundskolan*. Lund: Studentlitteratur, ny uppl. 151 s.

Svedner, Per Olov. 1999. *Svenskämnet & svenskundervisningen*. Uppsala: Kunskapsföretaget. 176 s.

Thavenius, Jan. 1992. *Det postlitterära samhället. Tankar om litteraturens och läsningens framtid*. Rapporter om utbildning 2, 1992. Malmö: Lärarhögskolan. 40 s.

2. Ämneshistoria

Einarsson, Jan. 1989. "Skolsamtalets historia", i Carin Sandquist & Ulf Teleman (red.): *Språkutveckling under skoltiden*. Studentlitteratur. 16 s.

Hultman, Tor G. 1985. "Skolan och svenskans beskrivning", i Sture Allén m.fl. (red.): *Svenskans beskrivning, 15: förhandlingar vid Sammankomst för att dryfta frågor rörande svenskans beskrivning, Göteborg den 11–12 oktober 1985*. Inst. för nordiska språk, Göteborgs universitet. Göteborg. 25 s.

Knutas, Edmund. 2008. *Mellan retorik och praktik: en ämnesdidaktisk och läroplansteoretisk studie av svenskämnen och fyra gymnasielärares svenskundervisning efter gymnasiereformen 1994*. Umeå: Umeå universitet, Diss. 330 s.

Thavenius, Jan & Malmgren, Gun. 1991. *Svenskämnet i förvandling*. Studentlitteratur. 215 s.

eller

Thavenius, Jan. 1999. *Svenskämnets historia*. Studentlitteratur. 165 s.

3. Socialisation – kultur – media

Andersson, Lars Gustaf m.fl. 1999. *Skolan och de kulturella förändringarna*. Lund: Studentlitteratur. 204 s.

Boëthius, Ulf. 1993. "Ungdom, medier och moraliska paniker", i Johan Fornäs m.fl. (red.): *Ungdom i skilda sfärer*. FUS-rapport no 5. Stockholm/Stehag. 23 s.

Bourdieu, Pierre. 1998. *Om televisionen*. Stockholm/Stehag. 128 s.

Hargreaves, Andy. 2004 el. senare uppl. *Läraren i kunskapssamhället: i osäkerhetens tidevarv*. Lund: Studentlitteratur. 257 s.

Holmberg, Olle. 1994. *Ungdom och media. Om reception av fiktion på bio och i TV*. Lund: Studentlitteratur. 150 s.

Olin-Scheller, Christina. 2006. *Mellan Dante och Big Brother : en studie om gymnasieelevers textvärldar*. Karlstad : Estetisk-filosofiska fakulteten, Litteraturvetenskap, Karlstads universitet. Diss. 267 s.

Olsson, Eva-Kristina. 2006. *Att vara någon annan: teater som estetisk läroprocess vid tre 6-9-skolor*. Växjö: Växjö universitet, Institutionen för humaniora. (lic-avh.) 122 s.

Postman, Neil. 1998. *När skolans klocka klämtar. Om behovet av meningsskapande berättelser*. Göteborg: Daidalos. 168 s.

Rönberg, Margareta. 1993. ”Jag vill vara Michelangelo eller Donatello! Om mediernas och barnens våldslekar”, i Cecilia von Feilitzen m.fl. (red.), i *Våld från alla håll*. Stockholm/Stehag. 23 s.

4. Språkpedagogik

Allard, Birgita & Sundblad, Bo. 1986. *När vi läser och skriver ...* Stockholm: Liber. 82 s.

Ask, Sofia. 2007. *Vägar till ett akademiskt skriftspråk*. Växjö: Växjö University Press. Diss. 227 s.

Bergh Nestlog, Ewa. 2009. *Perspektiv i elevtexter: skriftligt argumenterande i grundskolans mellanår*. Växjö: Växjö universitet, Institutionen för humaniora. (lic-avh.) 139 s.

Björk, Maj & Liberg, Caroline. 1996. *Vägar in i skriftspråket*. Stockholm: Natur och kultur. Ca 100 s. (urval).

Einarsson, Jan. ”Barns språk i klassamhälle”
www.studentlitteratur.se/barnssprakligadagar

Enström, Ingegerd & Holmegaard, Margareta. 1993. ”Ordförråd och ordinläring”, i Eva Cerú: *Svenska som andraspråk: Lärarbok 2*. Stockholm: Natur och kultur. 27 s.

Evensen, Lars Sigfred. 1997. ”Betydningen av å arbeide i et langsomt medium”, i Birgitta Garne (red.): *Ut med språket! En bok om språkutveckling och pedagogisk pedagogisk praktik*. Svenskläraryrskriftens årskrift. 10 s.

Hansson, Fredrik. 2009. *Tala om text: om gymnasieelevers metaspråk i gruppsamtal*. Malmö: Lärarutbildningen, Malmö högskola. (lic-avh.) 145 s.

Palmér, Anne. 2008. *Samspel och solostämmor: om muntlig kommunikation i gymnasieskolan*. Uppsala : Uppsala universitet. Diss. 218 s.

Westman, Maria. 2009. *Skriftpraktiker i gymnasieskolan: bygg- och omvårdnadselever skriver*. Stockholm: Acta Universitatis Stockholmiensis. Diss. 209 s.

Viberg, Åke. 1993. ”Andraspråksinläring i olika åldrar”, i Eva Cerú: *Lärarbok 2*. Stockholm: Natur och kultur. 70 s.

Zak, Monica. 1991. ”Man måste brinna själv för att engagera”, i Gun Malmgren & Carin Sandqvist (red.): *Skrivpedagogik*. Lund: Studentlitteratur. 22 s.

5. Litteraturpedagogik

Appleyard, J. A. 1991. *Becoming a reader*. Cambridge: Cambridge University Press. Ca 100 s. (urval).

Bommarco, Birgitta. 2006. *Texter i dialog : en studie i gymnasieelevers litteraturläsning*. Malmö: Lärarutbildningen, Malmö högskola. Diss. 252 s.

Langer, Judith. 1994. *Envisioning literature*. New York: Teachers' College Press. 150 s.

Lundström, Stefan. 2007. *Textens väg: om förutsättningar för texturval i gymnasieskolans svenskundervisning*. Umeå: Institutionen för litteraturvetenskap och nordiska språk, Umeå universitet. Diss. 334 s.

Malmgren, Lars-Göran. 1986. *Den konstiga konsten. Om litteraturläsning och litteraturpedagogik*. Lund: Studentlitteratur. 192 s.

Malmgren, Lars-Göran. 1997. *Åtta läsare på mellanstadiet. Om litteraturläsning i ett utvecklingsperspektiv*. Lund: Studentlitteratur. 239 s.

Molloy, Gunilla. 2002. *Läraren, litteraturen, eleven: en studie om läsning av skönlitteratur på högstadiet*. Stockholm: Lärarhögskolan. Diss. 346 s.

Svedner, Per Olov. 1995. "Läsningen, läsaren och texten", i *Utbildning och demokrati*, nr 2. 23 s.

Årheim, Annette. 2007. *När realismen blir orealistisk: litteraturens "sanna historier" och unga läsares tolkningsstrategier*. Växjö: Växjö University Press. Diss. 219 s.

6. Klassrumsforskning

Cumming, Carol. 1985. "Qualitative Research in the Infant Classroom: A Personal Account", i Robert Burgess (red.), *Issues in Educational Research. Qualitative methods*. Part three: Issues in Teacher research. London, s. 216–250. Ca 33 s. (urval).

Einarsson, Jan & Hultman, Tor G. 1984. *God morgon pojkar och flickor*. Malmö: Gleerup. 240 s.

Einarsson, Jan. 2000. *Barns språkliga dagar*. Lund: Studentlitteratur. 206 s.

Ely, Margot, m. fl. 1993. *Kvalitativ forskningsmetodik i praktiken – cirklar inom cirklar*. Lund, Studentlitteratur. 250 s.

Hammersley, Martin & Atkinson, Paul. 1995. *Ethnography and Practice*. London: Routledge, s. 1–26. 2g s. (urval).

Hägerfelth, Gun. 2004. *Språkpraktiker i naturkunskap i två mångkulturella gymnasieklassrum: en studie av läroprocesser bland elever med olika förstaspråk*. Malmö: Lärarutbildningen, Malmö högskola. Diss. 372

Norberg Brorsson, Birgitta. 2007. *Man liksom bara skriver: skrivande och skrivkontexter i grundskolans år 7 och 8*. Örebro: Örebro universitet. Diss. 302 s.

Delkurs 2. Individuell fördjupning i svenska I (7,5 hp)

Litteratur enligt den studerandes val av fördjupningskurser

Delkurs 3. Individuell fördjupning i svenska II (15 hp, alt. 7,5+7,5 hp)

Litteratur enligt den studerandes val av fördjupningskurser

Delkurs 4. Uppsatskurs (30 hp, alt. 15+15 hp)

Jarrick, Arne & Josephson, Olle. 1996. *Från text till tanke. En språkhandbok för*

uppsatsskrivande studenter. Lund: Studentlitteratur. 133 s.

Svenska skrivregler, utgivna av Svenska språknämnden. Liber, Senaste upplagan.
Ca 200 s.